

Čezmejno sodelovanje in skrb za izhod iz krize

Vloga manjšin v čezmejnem gospodarskem povezovanju in strategija za razvoj skupnega slovenskega gospodarskega prostora: to sta bili osrednji tematiki posveta, ki sta ga Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Slovensko deželno gospodarsko združenje priredila februarja v veliki sejni dvorani slovenske vlade, ob udeležbi ministrov za Slovence po svetu Žekša in za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Gjerkeša ter vrste državnih sekretarjev, predstavnikov zbornic, razvojnih agencij in manjšin iz Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške.

Namen zasedanja je bilo izoblikovanje stalnega omizja za gospodarsko strategijo RS do manjšin z **aktivno vlogo manjšinskih gospodarstev** v teh državah. Pobuda se je izkazala kot izjemna priložnost za uveljavitev SDGZ in njegovih članov kot pomembnih akterjev v gospodarskem sodelovanju med Deželo FJK in Slovenijo, sploh pa kot primer dobre prakse organiziranosti manjšinskega gospodarstva.

Kriza ne kaže pojenjati in negativni pokazatelji se žal stopnjujejo tudi pri nas. Tudi mi smo se vključili v pobude Dežele, drugih ustanov in organizacij **v prid podjetjem v krizi**, za socialne blažilce, za finančno pomoč in jamstva tudi za

mala podjetja. V okrožnici dobite kot vedno davčne novice in druge sveže **informacije strokovne službe SERVIS**: DDV za storitve in varnost. V ospredju je tudi novi elektronski sistem SISTRI za upravljanje odpadkov. Vse člane ponovno opozarjamo na ugodnosti **novе član-ske kartice SDGZ**. Vse vabimo, da poravnanjo članarino in pošljejo svoje ponudbe popustov za ostale kolege. Seznam ponudb in zadevna navodila dobite v tajništvu in na naši spletni strani.

Minister Žekš odpre od leve ugledno omizje na ljubljanskem posvetu Urada za Slovence v zamejstvu in SDGZ o manjšinskih gospodarstvih v Italiji, Avstriji, Madžarski in Hrvaški. (Foto Slomedia)

EU RAZPISI POR FESR 2007 – 2013 Prispevki za raziskovanje, razvoj, inovacije

V Uradnem listu Dežele FJK so bili 10.02.2010 objavljeni evropski razpisi, ki zadevajo prispevke za raziskovanje, razvoj in inovacije. Objavili so tri razpise: za industrijska, za obrtna ter za trgovska in turistična podjetja.

Do **30. aprila 2010** bodo morali interesenti vložiti prošnjo z ustreznim projektom, ki predvideva raziskovanje, kompetitivni razvoj in inovacije. Glavni sprejemljivi stroški so za osebje (raziskovalce), zunanje sodelavce, nakup strojev in opreme. Vsi stroški morajo biti uokvirjeni v sklo-

pu razvojnega projekta, ki lahko traja največ 36 mesecev in se mora začeti po vložitvi prošnje.

Projekte bo pregledal tehnični odbor, ki bo določil stopnjo zaslužnosti in na tej podlagi določil lestvico ter višino prispevka, ki je za mala podjetja med 25% in 80% sprejemljivih stroškov. Razpisi so kompleksni in uvajajo številne obveznosti za podjetja, zaradi česar se bo naša struktura v primeru interesa podjetij obrnila na zunanje izvajalce. Vsekakor vabimo vse interesente, da se javijo v naših uradih (tel. 040 6724839), kjer bodo prejeli ustrezno dokumentacijo.

Novi predpisi o kraju obdavčitve DDV za opravljanje storitev

S 1. januarjem 2010 veljajo novi predpisi o kraju obdavčitve DDV-ja za opravljanje storitev. Bivši člen št. 7 DPR 633/72 so porazdelili v sedem novih podčlenov, ki jih bodo morali davčni zavezanci upoštevati za ugotovitev kraja obdavčitve DDV pri opravljanju storitev:

Člen 7: Definicije.

Člen 7-bis: Prodaja dobrin.

Člen 7-ter: Opravljanje storitev.

Člen 7-quater: Navodila za opravljanja posebnih storitev.

Člen 7-quinquies: Navodila za opravljanje kulturnih, umetnostnih, športnih, znanstvenih, vzgojnih, zabavnih in sorodnih storitev.

Člen 7-sexies: Posebna navodila za storitve opravljene naročnikom, ki niso davčni zavezanci.

Člen 7-septies: Navodila za storitve opravljene naročnikom, ki niso davčni zavezanci izven EU.

Davčni zavezanci

Najprej je treba razumeti razliko med dvema različnima tipologijama odnosov:

a) **Business to Business (B2B)** – storitev je opravljena za davčne zavezance;

b) **Business to Consumer (B2C)** – storitev je opravljena za fizične osebe – privatnike.

Za davčne zavezance se smatra:

- tiste, ki se ukvarjajo s podjetniškim delom ali svobodnim poklicem;
- ustanove, združenja in druge organizacije, ki razpolagajo s številko DDV, tudi če delujejo izven trgovskih ali kmetijskih dejavnosti. Ta kategorija ni bila doslej upoštevana.

Poglavitno je pregledati, če je naročnik davčni zavezanec ali privatnik, saj je od tega odvisno različno izvajanje DDV-ja. Kot prvi pregled svetujemo podatkovno bazo evropskih števil DDV na naslovu: <http://www1.agenziaentrate.it/servizi/vies/vies.htm>.

Splošno opravljanje storitev (člen 7-ter)

V **slučaju B2B** je splošno opravljanje storitev podvrženo DDV-ju v državi članici, kjer je sedež naročnika. Novi člen 7-ter določa, da je opravljanje storitev (razen izjem iz ostalih členov) na območju dane države, ko so le-te opravljene za zavezance, ki imajo sedež v isti državi.

Funkcionarji SDGZ Borut Sarđoč, tajnik obrtne sekcije Andrej Šik in Davorin Devetak razlagajo novosti SISTRI, novega telematskega sistema upravljanja odpadkov zainteresiranim obrtnikom in prevoznikom na sedežu SDGZ-Servis v OC Zgonik.

B2C pa predvideva, da so storitve, ki so opravljene za naročnike, ki niso davčni zavezanci, upoštevane v državi izvajalca. Torej splošne storitve, ki so opravljene za tiste osebe, ki niso davčni zavezanci (privatniki), so podvržene obdavčevanju v državi, kjer je "sedež izvajalca".

Zadeva je poenostavljena, v kolikor bo italijansko podjetje tako fakturiralo:

- brez DDV (člen 7-ter) storitve, ki se opravijo davčnemu zavezancu, nebivajočemu v Italiji;
- z DDV storitve, ki se opravijo davčnemu zavezancu, bivajočemu v Italiji;
- z DDV storitve, ki se opravijo privatniku, kjerkoli ta stanuje.

Izjeme splošnega načela (od člena 7-quater do 7-septies)

Med izjemami glede splošnega pravila navajamo tiste najpogostejše, za katere plačamo davek na območju, kjer opravljamo storitve:

- storitve, ki se nanašajo na nepremičnine;
- storitve za prevoz oseb;
- storitve, ki se nanašajo na kulturne, umetnostne, športne, vzgojne in podobne dejavnosti;
- kratkotrajni najem prevoznih sredstev;
- catering.

Način fakturiranja storitev

Nov sistem obdavčevanja storitev vpliva tudi na fakturiranje. Če je izvajalec davčni zavezanec, ki nima bivališča (residenza) v Italiji, zgornje obveze padejo na italijanskega naročnika (davčni zavezanec), ki bo izdal avtofakturo s sistemom "reverse charge". Ko davčni zavezanec, nebivajoč v Italiji, opravi storitev za italijanskega naročnika, bo slednji:

- izdal avtofakturo;
- knjižil avtofakturo po že znanih kriterijih.

(V ta namen se domneva, da bo Davčni urad dovolil dopolniti fakturo z napisom DDV, ne da bi izdali avtofakture).

Spominjamo, da se sistem "reverse charge" izvaja tudi v slučaju, ko se izvajalec, nebivajoč v državi, istoveti v državi z davčnim agentom ali z davčno številko. Ta značilnost ne smatra nebivajoče osebe za davčnega zavezanca v državi.

Avtofakturo je treba izdati najkasneje ob plačilu storitve. Če je storitev večletna, je treba izdati fakturo ob koncu leta, tudi če ni bila še plačana.

Avtoprevozi

S 1. januarjem 2010 prevozi dobrin in storitev na materialne dobrine v EU, ki so opravljene za davčne zavezance v EU, niso "neobdavčljivi, po bivšem členu 40, postavka 4-bis in ostali Zak. odl. 331/93", ampak so "brez DDV, po bivšem členu 7-ter, DPR 633/72". Nova razvrstitev ne dovoljuje državnim operaterjem, da se poslužujejo zgoraj navedenih storitev pri nabiranju t.im. "plafona" in s tem povezane možnosti nakupa dobrin ali storitev brez DDV-ja.

Nakup softwarea

Kot pojasnjuje Davčni urad, s 1. januarjem 2010 pomeni nakup softwarea preko interneta "splošno" opravljeno storitev, ki je podvržena DDV-ju s sistemom "reverse charge", po bivšem členu 7-ter DPR 633/72. Nakup bo treba zapisati tudi v seznam intrastat.

Certificirana elektronska pošta (PEC) in enotno sporočilo (ComUnica)

Novonastale družbe imajo obveznost, da že v trenutku vpisa v Register podjetij pri Trgovinski zbornici, javijo svoj naslov certificirane elektronske pošte (PEC). Že obstoječe družbe pa se morajo prilagoditi zakonodaji in uvesti PEC do **29.11.2011**.

Zak. odl. D.L. 78, objavljen v Uradnem listu (G.U.) 1.07.2009 (23. člen, 13. odstavek), je uvedel obveznost t.i. Enotnega sporočila (Comunicazione Unica oz. ComUnica), in sicer od **1. aprila 2010**. Od tega datuma dalje bo treba javiti po novem elektronskem postopku sporočila, ki zadevajo vpis,

spremembe in izpis podjetja, za Register podjetij, Agencijo za prihodke, INPS in INAIL, se pravi preko sistema Enotnega sporočila (ComUnica) po telematski poti. To predpostavlja, da ima podjetnik PEC naslov. Individualna podjetja lahko za ta naslov zaprosijo v trenutku, ko telematsko pošljejo prijavo. Družbe pa morajo za naslov poskrbeti še pred prijavo. Konkretno to pomeni, da obstoječe družbe do 29.11.2011 nimajo obveznosti, da vpišejo naslov PEC v Register podjetij, dejansko pa morajo imeti ta naslov v trenutku, ko opravijo kako sporočilo preko sistema ComUnica.

Servis PEC nudijo operaterji, ki imajo habilitacijo CNIPA (seznam na www.cnipa.gov.it). Naša podjetja pa se za to lahko obrnejo na SERVIS.

Revolucija SISTRI

Nov telematski sistem upravljanja odpadkov

Odlok Ministrstva za okolje z dne 17.12.2009 objavljen v Uradnem listu (G.U.) 13.01.2010 je uvedel pravo revolucijo v sistemu zapisovanja in javljanja podatkov za proizvajalce, upravljalce in prevoznike posebnih in nevarnih odpadkov – t.i. SISTRI. Ta spreminja doslej veljavne postopke in način zapisovanja podatkov na osnovi papirnatih formularjev in registrov ter uvaja **posebne elektronske naprave**, t.j. USB "ključke" za računalnike **upravljalcev in proizvajalcev posebnih odpadkov**, s katerimi le-ti vpišejo v nov telematski register odpadkov vse sprejete oz. proizvedene količine, ki jih dodelijo prevozniku ali sami odpeljejo na odlagališča, če imajo za to dovoljenje.

Avtoprevozniki pa bodo poleg USB "ključka", s katerim vpišejo podatke o natovorjenih odpadkih, morali namestiti na vozilo t.i. "črno skrinjico" (black box), ki bo hranila podatke o oddanih odpadkih na odlagališča s sprejemno povezavo anteno GPS in oddajanjem podatkov preko SIM kartice GPRS. Podatki o posebnih odpadkih v "črni skrinjici" vozila oz. računalniku podjetja bodo pod nadzorom pristojnih organov (služba karabinerjev NOE) oz. bodo na vpogled v osrednji podatkovni bazi SISTRI in bodo zato vsak čas "sledljivi". USB "ključki" bodo poleg podatkov o odpadkih vsebovali **elektronski (digitalni) podpis** lastnika podjetja oz. poverjene osebe. Tako bodo imeli podatki uradno veljavo, kar bo ukinilo dosedanjo pisno navedbo odpadkov v t.im. registrih "carico/scarico", v formularjih in tudi letno prijavo odpadkov MUD. "Črne skrinjice" lahko nameščajo samo avtorizirani avtoelektričarji vpisani v zadevni register Trgovinske zbornice (zakon 122, 5.02.1992), ki razpolagajo z računalnikom in povezavo internet.

Vpis v SISTRI

Tipologije podjetij, ki se morajo vpisati v sistem SISTRI, so različne; nekateri so oproščeni, drugi pa se lahko vpišejo prostovoljno.

1. skupina – se mora vpisati **do 28. februarja 2010**.

To so prevozniki posebnih odpadkov za tretje osebe in podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo in odstranjevanjem odpadkov (npr. deponije). Sem spadajo tudi posredniki, terminalisti in trgovci z odpadki, ter podjetja, ki proizvajajo posebne nevarne odpadke z več kot 50 zaposlenimi idr. kategorije.

2. skupina – se mora vpisati **med 13. februarjem in 30. marcem**.

Podjetja, ki proizvajajo nevarne odpadke in imajo do 50 zaposlenih in tista, ki proizvajajo nenevarne posebne odpadke obrtnih, industrijskih ter dejavnosti predelave in odstranje-

vanja odpadkov in imajo od 11 do 50 zaposlenih. Sem spadajo tudi obrtniki, ki proizvajajo in sami odvažajo na odlagališča nevarne odpadke in so zato vpisani v register okoljskih upravljalcev "Albo gestori ambientali conto proprio (C/P)".

3. skupina se bo lahko vpisala **prostovoljno od 12. avgustu 2010 dalje**.

To so npr. podjetja, ki ne spadajo v omenjene kategorije, ne proizvajajo omenjenih "posebnih" tipologij, ampak odpadke iz drugih dejavnosti (npr. gradnje in rušenja stavb, mestne in sorodne odpadke) in imajo manj kot 10 zaposlenih.

Zavezanci se morajo vpisati vsaj nekaj dni pred določenimi zapadlostmi, saj jim mora centrala SISTRI dodeliti številko pozicije in obračunati vpisni prispevek, ki ga morajo plačati pred omenjenimi zapadlostmi, po pošti ali preko banke. Načini vpisa so trije:

- preko interneta na spletni strani www.sistri.it;
- preko faksa 800.05.08.63 z obrazcem, ki se ga dobi na tej spletni strani;
- telefonsko na posebno zeleno številko 800.00.38.36.

Sistem SISTRI stopi v veljavo za **prvo skupino 13.07.2010** in za **drugo 12.08.2010**. Prvi mesec izvajanja se bo uporabljalo oba sistema hkrati, na papirju in telematskega, potem pa samo novega.

Nove obveznosti naj ne bi umaknili. Možno pa je, da bo lahko spriči splošne nepripravljenosti vpletenih subjektov prišlo do časovnega odloga. Zakon ne določa sankcij, pač pa spoštovanje predvidenih rokov. Kazni bodo naknadno določili, zato vabimo vse zainteresirane, naj preverijo svoj status in po potrebi pravočasno uredijo vpis. Združenje bo v sodelovanju z ostalimi stanovskimi organizacijami in pristojnimi organi sledilo izvajanju novega sistema in sproti obveščalo člane o novostih. V kolikor predvideva zakon tudi neposredno vključitev stanovskih organizacij pri tem, se bo SDGZ aktiviralo, da bo kos novemu izzivu in v pomoč članom. Obrazci za vpis in informacije Ministrstva o novem sistemu so na uradni spletni strani www.sistri.it in na spletni strani www.sdgz.it. Za informacije lahko pokličete tajništvo (tel. 040.67248.28 in 040.67248.24).

Prijava odpadkov MUD

Do 30. aprila letos bo še zadnjič prijava odpadkov MUD po starem sistemu za odpadke proizvedene v letu 2009. Pred koncem leta bo verjetno še dodatna prijava MUD za prvi del leta 2010, ko ni še veljal sistem SISTRI. Za naprej pa ne bo več letne prijave MUD, ker bodo podatki sprotno ažurirani in vstavljeni v informatični sistem SISTRI.

Dokument o varnosti pri delu

Vsako podjetje mora hraniti na sedežu t.i. "documento di valutazione dei rischi", v katerem delodajalec opravi valutacijo tveganj. Za podjetja z manj kot 10 zaposlenimi je ta dokument v obliki "avtocertifikacije", v kateri delodajalec izjavi, da je preveril vsa tveganja in uvedel ustrezne ukrepe za zagotavljanje varnosti na delovnem mestu.

Omenjeni dokument je treba po novem dopolniti oz. obnoviti v roku 30 dni vsakič, ko se v podjetju zgodijo spremembe, npr. sprememba sedeža ali naziva, nakup strojev itd. Vse zainteresirane člane vabimo, da se javijo v naših uradih za informacije (tel. 040 6724830).

Predstavniki delavcev za varnost pri delu

Ta lik pridobiva vse večji pomen v podjetju. Delodajalci morajo v ta namen omogočiti lastnim delavcem, da izberejo svojega predstavnika.

Če delavci **izberejo** predstavnika: delodajalec mu mora nuditi ustrezno izobrazbo tako, da se mora udeležiti 32-urnega tečaja.

Če delavci **ne izberejo** predstavnika: podjetju bo dodeljen teritorialni predstavnik delavcev. Za dodatna pojasnila: 040 6724830.

Tečajji higijene živil za odgovorne in delavce

Pravilnik EU št. 852/2004 določa, da mora vsako podjetje, ki deluje na področju živil (gostilne, bari, prodajalne, menze itd.) imeti svojega odgovornega pri upravljanju in izvajanju t.i. sistema HACCP. To je navadno sam delodajalec. Slednji mora biti ustrezno izobražen, tako da je dolžan opraviti 4 do 8-urni tečaj. Obstaja namreč delitev med podjetniki, ki **trgujejo z živili** ("commercializzazione") in podjetji, ki jih **servirajo** ("somministrazione"). Odgovorni v podjetjih prvega tipa

(grosisti, prodajalne, prevoz živil) morajo opraviti krajši tečaj, ostali pa daljšega.

Pravilnik določa, da morajo delodajalci, ki pri svoji dejavnosti pridejo v stik z živili, nuditi ustrezno izobrazbo zaposlenim. Slednji morajo obvezno opraviti specifični tečaj, ki traja tri ure.

Pred leti je deželni zakon št. 21/05 ukinil t.i. zdravniško knjižico oz. "libretto sanitario" in potrdilo o opravljenem omenjenem tečaju **dejansko nadomešča zdravniško knjižico**.

V slučaju kontrole Zdravstvene službe ASS, če delodajalec oz. zaposleni nimata potrdila o opravljenem tečaju, podjetje dobi predpis, da mora v danem roku opraviti tečaje.

Sankcij zaenkrat še ni. Te bodo začele veljati od **12. maja 2010**, v višini od 500 do 3.000 evrov. V kolikor se ta rok bliža, vabimo zainteresirane, da se čimprej javijo in se vpišejo na tečaje. Morebitne informacije se dobi v tajništvu SDGZ – Servis (tel. 040 6724855).

Predstavitve brošure o eko-gradnji in energetskem varčevanju v ZKB na Opčinah, ki je bila tudi v prilogi Primorskega dnevnika. Za mizo tajnik obrtne sekcije Andrej Šik, predsednik profesionalcev Alan Oberdan in geometer Franco Crevatin, uredniki publikacije, ki jo je finansirala Deželna komisija za obrt (CRA) FJK in se jo dobi na SDGZ.

Zapadlosti

Marec

1. Sporočilo opcije IRAP.
2. Najemne pogodbe s 1. februarjem 2010. Registracija in vplačilo.
  - DDV letno sporočilo o podatkih za 2009.
  - INPS mesečna prijava.
  - Mesečno sporočilo odtegljajev in prispevkov.
15. DDV odloženo fakturiranje.
16. DDV obračun in mesečno vplačilo.
  - Vplačilo DDV-ja za februar (za januar, če knjigovodstvo držijo tretji).
  - DDV sporočilo prejetih pism o namerah.
  - Odtegljaji na dohodke samostojnega dela, odvisnega dela in provizije. Vplačilo.
  - Vplačilo letnega davka na kolkovanje in oštevilčenje knjig in registrov.
  - INPS vplačilo prispevkov za odvisno delo in t.i. "Gestione separata".
  - Deželna in občinska davčna doklada IRPEF.
18. Zamudno plačilo neporavnanih vplačil davkov in odtegljajev.
30. Najemne pogodbe s 1. marcem 2010. Registracija in vplačilo.
  - Vpis SISTRI za proizvajalce odpadkov in prevoznike lastnih odpadkov (C/P).
31. Mesečno sporočilo odtegljajev in prispevkov.
  - Občinski davek na reklamo. Vplačilo 2. trimesečnega obroka.
  - INPS mesečna prijava.
  - Odbitek energetskega varčevanja. Sporočilo.
  - ENASARCO vplačilo prispevkov FIRR.

April

10. DDV periodično sporočilo knjigovodskih podatkov.

15. DDV odloženo fakturiranje.
  - DDV odtegljaji in zamudno plačilo, ki se nanaša na periodično vplačilo 16. marca.
  - Zamudno plačilo letnega DDV-ja.
  - Davki na proizvodnjo: propilalkohol, metilen in izopropilski alkohol.
16. Vplačilo DDV za marec (za februar, če knjigovodstvo držijo tretji).
  - Sporočilo prejetih pism o namerah.
  - Odtegljaji na dohodke samostojnega dela, odvisnega dela in provizije. Vplačilo.
  - INPS vplačilo prispevkov za odvisno delo in "Gestione separata".
  - Trošarina. Vplačilo.
  - Deželna in občinska davčna doklada IRPEF.
20. Mesečni INTRASTAT.
  - Elektronsko trgovanje. Prijava in vplačilo DDV.
30. Predložitev obrazca 730 delodajalcu.
  - Trimesečni INTRASTAT.
  - Davčni štiti. Predložitev prijave.
  - Povračilo medletnega DDV-ja.
  - Najemne pogodbe s 1. aprilom 2010. Registracija in vplačilo.
  - Mesečno sporočilo odtegljajev in prispevkov.
  - MUD 2010 predložitev obrazca za prijavo odpadkov, ki se jih je upravljalo v letu 2009.
  - ENASARCO/FIRR oddaja letnega zaključka trgovskemu agentu ali zastopniku.